

مهدکودکها ، فاجعه ای در تربیت دینی

گسترش روزافزون مهدکودکها نیز در راستای تحقق آرمانهای دموکراتیک غربی و حفظ آزادیهای فردی است.

با ظهور زندگی شهری، به مرور تعداد بیشتری از زنان خانه دار از خانه به فضای کار سوق یافتند. خروج مادر / همسر از محیط خانه منجر به پدید آمدن مکانهایی شد که خدماتی به خانواده ها برای رفع این خلاء ارائه دهند. این خدمات شامل افزایش سالن های غذا خوری، مراکز نگه داری کودکان، تولیدات پوشاک و غیره شد. گرایش زن به اشتغال، روابط زن و شوهر و فرزندان را دگرگون می سازد و این امر موجب کاهش روابط عاطفی با فرزندان می شود که بسیار نگران کننده است. نقش زن در خانه گرداگرد سه محور همسرداری، فرزندداری و خانه داری دور می زند که هر یک مدیریت ویژه ای را می طلبد و نیازمند نظم و صرف وقت کافی است. وظایف مادری، بچه داری، خانه داری و رسیدگی به همسر، زن را تا حدودی با هویت و نقشی که در اجتماع دارد، در تضاد قرار می دهد.

عدم حضور مادر در خانه و الگوپذیری کودک از سایرین، به دور شدن مادر و نقش مادر-فرزندی منجر می شود و در سالهای بعد نیز عواقب آن خانواده را در بر خواهد گرفت. در ساله های اخیر، مادران ۷۵ درصد از کودکان پیش دبستانی شاغل هستند و این روند همچنان رو به افزایش است؛ ادامه تحصیل و اشتغال مادران، چاره ای جز سپردن کودک خود به مهد کودک برای خانواده باقی نمی گذارد، به طوری که رشد ثبت نام نوباوگان در مهد کودکها در این سالها افزایش یافته است. در واقع مهدهایی که با هدف آموزش و نگهداری کودکان پا گرفته است این روزها نقش به سزایی در تربیت کودک دارند و عنصر مهمی در مسیر تربیت کودک محسوب میشوند.

بنا به تعریف بهزیستی کشور « مهد کودک به مرکز یا موسسه یا کانون فرهنگی - تربیتی اطلاق می شود که مسئولیت نگهداری، مراقبت، پرورش و فراهم نمودن زمینه بروز رشد استعدادهای کودکان تا سن قبل از ورود به دبستان را بر عهده دارند که با توجه به مدت فعالیت روزانه، جغرافیای فعالیت و نوع خدمات دارای انواعی است»

شرایط خانوادگی بر ایمنی دلبستگی تاثیر دارد. خیلی از مادران شاغل، فشارهای رسیدگی به دو شغل تمام وقت را استرسزا میدانند. برخی از مادران به دلیل اینکه خسته هستند و به ستوه آمده اند، به فرزندان شان با عطفوت کمتری پاسخ می دهند و از این رو ، ایمنی آنها را به خطر می اندازند. سایر مادران شاغل ، احتمالا برای استقلال نوباوگان شان ارزش قائل اند و آن را ترغیب می کنند یا اینکه بچه های آنها به دلیل عادت داشتن به جدایی از والدین شان، از موقعیت غربی

نمی‌ترسند. در این گونه موارد، حالت و دلبستگی دوری جو می‌تواند بیانگر خودمختاری سالم و نه نایمی باشد.

در مبانی توسعه مدرن، حضور زنان در دانشگاه و بازار کار شاخص مهمی به شمار میرفت؛ بنابراین بعد از انقلاب و در سال‌های سازندگی بسیاری از اندیشه‌های فمینیستی با شعار تساوی زن و مرد و یکسان‌انگاری موفقیت اجتماعی زنان و مردان، به ورود زنان در مشاغل مختلف و بعضاً نا همسو با فیزیولوژی زنان دامن زدند. به طور کلی باید اشاره کرد که تغییرات اجتماعی پس از انقلاب از یک سو موجب گسترش طبقه متوسط جدید و اقشاری که دارای تحصیلات عالی بودند، شد؛ اینان آرمان‌ها و تقاضاهای سیاسی اجتماعی و فرهنگی معطوف به آزادی و دموکراسی را در سر می‌پروراندند. از سوی دیگر و با بزرگ شدن این قشر و فراهم شدن زمینه‌های اجتماعی لازم برای مرجعیت این طبقه و حمایت‌های سیاسی صورت گرفته از آرمان‌های آن‌ها به ویژه در میان جوانان، دانشجویان و زنان فراهم شد.

نکته مهم دیگر درباره رواج مهد کودک‌ها و مهد روستاها در ایران بعد از انقلاب اسلامی، دو زبانه بودن کودکان و تکثر فرهنگ بومی در هر یک از مناطق کشور بود. مهدکودک‌ها توانایی آمادگی کودک برای ورود به دبستان را با ارائه آموزش‌های مقدماتی ارتباطی و آموزشی مهیا می‌سازند. اما به دلیل نبود نظارت کافی و یکسان بودن برنامه در همه سطوح برخی تخلفات آموزشی و رواج ارزش‌های نامتعارف دیده می‌شود. طرح روستا مهد از سال ۱۳۸۰ از سوی سازمان بهزیستی و با همکاری شوراهای روستایی اجرا و تاکنون زمینه اشتغال ۱۰ هزار نفر از بانوان روستایی در ۵ هزار و ۵۰۰ مهدکودک فراهم شده است. در برنامه روستا مهد اهداف این مراکز پرداخت یارانه به روستا مهدها، رفع مشکلات تغذیه‌ای کودکان، آموزش مربیان و تدوین محتوای آموزشی، با نظارت سازمان بهزیستی انجام می‌شود.

گسترش روز افزون مهدکودک‌ها نیز در راستای تحقق آرمان‌های دموکراتیک غربی و حفظ آزادی‌های فردی است. نباید چنین پنداشت که وجود مهدهای کودک مبنی بر زوال اندیشه کودک و نا به سامانی خانواده است چرا که آموزش و تربیت کودک در سنین پایین از سوی آموزه‌های باستانی و آموزه‌های دین اسلام توصیه شده است. آموزش در این سال‌ها بیشتر در جهت تحقق نقش شهروند قانونی و دموکراتیک بوده تا فردی در جستجوی تعالی و حقیقت.

امیرالمؤمنین (علیه السلام) به فرزند خود امام مجتبی (علیه السلام) می‌فرماید: «قلب کودک نوریست همانند زمین کاشته نشده، آماده پذیرش هر بذری است که در آن پاشیده شود. از این رو در تربیت تو شتاب کردم، پیش از آن که دل تو سخت شود و اندیشه‌ات به چیز دیگری مشغول گردد، تا به استقبال کارهایی بشتابی که صاحبان تجربه، زحمت آزمودن آن را کشیده‌اند و تو را از تلاش و یافتن

بی‌نیاز ساخته‌اند. در تعالیم و احادیث پیامبر و امامان معصوم کودک تا سن ۶ تا ۷ سالگی بدون تربیت رسمی زندگی می‌کند اما همواره به الگوهای مثبت و پرورش فضائل اخلاقی سفارش شده است.

اغلب روش‌ها و آموزه‌ها معتقدند که بهترین دوره برای تربیت فرزند، دوران کودکی است؛ زیرا در این سن حس تقلید و نیز حس پذیرش آموزه‌های تربیتی، در سطح بالایی از توانمندی قرار دارد و کودک به خوبی آن‌چه را که به او آموخته می‌شود، فرا می‌گیرد. کودکان با آمادگی بالای ذهنی برای تقلید و آموزش در سنین پایین امروزه توسط مهدکودک‌ها و مدارس در جهت آموزش و پرورش قرار می‌گیرند. در ایران باستان نیز روحانیون مغان بعد از خانواده‌ها مسئولیت آموزش و تربیت فرزندان را به عهده داشتند. در ایران پیش از اسلام حفظ صحت از وظایف مهم مذهبی و بیماری منسوب به اهریمن بوده است. در ایران باستان سه منظور عمده از تربیت طفل داشتند:

۱. خدمت به اجتماع و کشور
  ۲. خدمت به خانواده و رفع مسئولیت از پدر و مادر
  ۳. بهبودی حال و برتری بر دیگران
- جمع‌گرایی، اجتماع‌گرایی و اهمیت رشد معنوی فرد در ایران و بعد از اسلام (صرف نظر از شیوه‌های کاملاً متفاوت آن‌ها) از اهمیتی بالا برخوردار بوده است. خدمت به خانواده و پرورش فرد در جهت دفاع از میهن و افراد دیگر به هم نوع پروی و رشد ویژگی‌های جمعی و نه فردی کمک می‌کرد.

در طی تاریخ طولانی قبل از اسلام در تمام ادوار، آموزش همواره شبیه دوران‌های قبل نبوده بلکه تابع اوضاع سیاسی - اجتماعی زمان بوده است ولی به طور کلی می‌توان گفت در تمام اعصار منظور اصلی این بوده است:

- اولین هدف این بوده است که کودک را معتقد به خدا و متدین بار آورند.
- دومین منظور این بوده که کودک را دارای اخلاق نیکو کنند.
- سومین منظور کلی از آموزش و پرورش آموختن پیشه و هنر بوده است.
- چهارمین منظور کلی بهداشت تن می‌باشد.

اولین و ابتدایی‌ترین محل برای آموزش دانش به طور عام خانه بود و پدر و مادر عهده‌دار آموزش و پرورش بوده‌اند ولی به مرور و پا به پای تحولات اجتماعات و تمرکز خانواده‌ها مکان آموزشی به خانه‌ی دومی انتقال یافت که می‌توان آنرا نخستین محل تدریس گروهی یا مکتب خانه به حساب آورد.

« فرزندان تا سن ۵ سالگی به اختیار مادر و از ۵ تا ۷ سالگی تحت سرپرستی پدر بودند و در این سن به مدرسه می‌رفتند.» به گفته مورخان، مدارس دور از بازار و جای داد و ستد ساخته می‌شد تا مزاحمتی برای کودکان ایجاد نشود..

همه آموخته‌ها، عادت‌ها، رفتارها و منش‌های کودکان ناشی از محیطی است که در آن تعاملات روزمره شان شکل می‌گیرد؛ اما آنچه در فرایند رشد شخصیت کودکان و تأثیرپذیری آن‌ها از الگوهای رفتاری بسیار حساس است، هماهنگی، همانندی و همراهی الگوها در رشد شخصیت و تثبیت معیارهای اخلاقی کودک می‌باشد.

توجه به محیط اطراف آموزش کودک و الگو گرفتن از رفتار دیگران اجتماعی از گذشته بر سیطره آموزش و پرورش سایه افکنده بود. خیابان، بازار، کوچه، محله و... عادات و رسوم و نگرش‌های ساکنان آن شهر و محله را به کودک منتقل می‌کند. پس تحمیدهای صورت گرفته باز هم کودک را در قرنطینه اجتماعی قرار نمی‌دهد.

آموزه‌های اسلامی به تربیت همه جانبه کودک توجه کرده اند اما عامل تفاوت زمانی را نیز در نظر گرفته اند. از سوی دیگر ذکر این نکته بسیار با اهمیت است که در پیامبر در تربیت اسلامی به الگوهای رفتاری توجه فراوان نشان داده اند. هنگامی که پیامبر کودکی را روزی از خوردن خرما منع نکردند و روز دیگر توصیه برای نخوردن آن و ارائه توضیح به آن کودک کردند. همین الگوی رفتار و تقلیدپذیری کودک در سنین پایین را نشان دادند. باید خاطر نشان ساخت که در فرایند شکل‌گیری شخصیت کودکان، بیش‌ترین نقش بر عهده الگوهای رفتاری است. یادگیری‌های غیر مستقیم، ضمنی یا مشاهده‌ای، پایدارترین و مؤثرترین یادگیری‌ها محسوب می‌شوند، به ویژه در دوران پیش از دبستان، به دلیل تمایل فراوان کودکان به تقلید، اهمیت این روش‌ها مضاعف می‌شود.

بر خلاف آموزه‌های اخلاقی و انسانی مورد تاکید در گذشته، امروز مهدکودک‌ها بیشتر به رواج فردگرایی و استقلال فردی پرداخته اند. پیامبر اکرم (ص) درباره فطرت پاک کودک می‌فرمایند: «هر نوزادی با فطرت خدایی به دنیا می‌آید و پرورش می‌یابد، مگر این که پدر و مادر او را به سوی یهودی‌گری یا مسیحی‌گری بکشانند»

برنامه‌های تعیین شده در مهد کودک اغلب به برگزاری جشن‌ها و اعیاد تعلق دارد. برنامه‌های موزیکال و شاد اگر چه در تربیت فرزندان و انتقال بهتر داده‌های مفید است، اما هنگامی که به کل فضای تربیتی را در غلبه خود درآورد، آثار زیان بخشش در سال‌های اولیه ورود کودک به مدرسه نمایان می‌شود.

طبق آخرین آمار در کشور ما ۷۰۰ هزار کودک در ۱۴ هزار مهد کودک بصورت ۸۵٪ در مهدهای خصوصی تحت نظارت بهزیستی کشور مشغول به آموزش می‌باشند که این تنها ۸٪ از کودکان زیر شش سال کشور را به خود اختصاص می‌دهد. بالا نبودن این آمار مبنی بر تربیت فرزند توسط مادر در خانه نیست بلکه بسیاری از خانواده‌ها به دلیل عدم تمکین مالی قادر به ثبت نام فرزندان در مهد های کودک و تقبل هزینه های سنگین آن هستند. به طور متوسط ماهانه ۸۰ هزار تومان شهریه مهدهای کودک است که با توجه به امکاناتی از قبیل آموزش شنا، ژیمناستیک، زبان انگلیسی و

غیره افزایش خواهد یافت. مهد های کودک به عنوان دریچه ای برای ورود کودک به دنیای روابط اجتماعی گسترده تر و تسریع در روند جامعه پذیری نیز قلمداد می شود و از این نظر دارای اهمیت بالایی است. و تربیت باید همه ابعاد وجودی آنها شامل رشد اجتماعی، عاطفی، شخصیتی و هوشی را دربرگیرد. این ابعاد عوامل تعیین کننده اساسی یک انسان هستند که از دوران کودکی پایه گذاری می شوند و شکل می گیرند و مهد کودک می تواند گزینه ای مناسب برای تربیت کودک بعد از خانه و خانواده باشد و اگر آموزش به صورت درست و اصولی صورت گیرد در آینده اجتماعی کودک تاثیر فراوان خواهد گذاشت.

نظارت بر کار مهدکودک ها بیشتر به رعایت بهداشت در محیط و بررسی امکانات عینی و ملموس در مهدکودک هاست و نظارتی بر شیوه آموزشی و برنامه پرورشی آنان اعمال نمی شود. نبودن یک چهارچوب کلی و مدون به سلیقه ای عمل کردن مهد های کودک در تربیت فرزندان شده است.

در مهدکودک های مورد بررسی بیشتر به برگزاری جشن ها و اعیاد ملی و نه مذهبی تاکید می شود و این جداسازی به مرور ملکه ذهن کودک می شود. جشن شب چله، جشن نوروز، جشن مهر ماه، جشن چهارشنبه سوری از مهمترین جشن های برگزار شده در این مراکز آموزشی هستند.

در مهدکودک خصوصی خورشید شهر برنامه جشن های مهد در طول سال به قرار ذیل آمده است:

- ۱- جشن اول مهر
- ۲- جشن پاییز (بالماسکه در مورد نمادهای فصل پاییز)
- ۳- جشن ساعت
- ۴- جشن شب یلدا
- ۵- جشن اسباب بازی ها
- ۶- جشن عید نوروز
- ۷- جشن خوراکی ها
- ۸- جشن ضیافت ناهار
- ۹- جشن پدربزرگ و مادربزرگ
- ۱۰- جشن بادبادک ها
- ۱۱- مسابقه دوچرخه سواری
- ۱۲- جشن روز معلم
- ۱۳- جشن پایان سال

برگزاری اعیاد با همراهی موزیک و رقص است و لباس این روزها با روزهای عادی متفاوت است. پوشش دختران شبیه لباسهای شب زنان است و در بسیاری از مراسم آرایش مو و صورت عادی تلقی می شود؛ ورود برخی عناوین مانند بال ماسکه به مرور باعث ترغیب کودک در سالهای بعد به برگزاری مراسم این چنینیو انزجار از مراسم ملی

و مذهبی ایران است. حتی در برنامه های زنده تلویزیونی شاهد ورود دختران ۳ تا ۶ ساله با شینیون و پوشش نامناسب هستیم که حتی با الزام پوشیدن روسری از سوی عوامل برنامه، قابل اغماض نیست. خروج از دنیای کودکی نه تنها به برنامه های تفریحی و بی هدف مهد کودک ها مربوط است بلکه به استفاده خانواده از شبکه های تلویزیونی خارجی، نوع رفتار والدین، میزان دینداری آنها، سبک زندگی و . . . ارتباط دارد. تجمل گرایی، مصرفی گرایی و «مد» های پوششی در بین این کودکان امری شایع و معمول است. برخی از مربیان و والدین برقراری نظام اسلامی و پوشش اسلامی را مبنی بر بسته بودن جامعه دانسته و خود نیز تمایل به تداوم این مراسم در مهد کودک ها دارند.

در بسیاری از روزها نیز مربیان تربیتی به هنگام خستگی ادامه برنامه ها را قطع کرده و کودکان را تشویق به رقص می کنند. در اغلب برنامه های جانبی و یا برنامه های معمول رقص با عنوان «موسیقی و حرکات موزون» گنجانده شده است. رفتارهای مذهبی و پرورش اخلاقی و اسلامی کودک کمترین اقبال را در برنامه های آموزشی دارد و اغلب به صورت سرفصلی با نام آموزش قرآن در برنامه های هفتگی گنجانده می شود. برای کودک حفظ کردن سوره ها و آیات همانند اشعار دیگر است و تفاوتی بین این دو قائل نیست.

جشن تولدها و بسیاری از مراسم باستانی ایرانی با شبیه سازی نقش زن- شوهری و رفتارهای متناسب با آنها برپا می شود. آشنا سازی کودک با نقش های اجتماعی که در آینده خواهد گرفت در تربیت صحیحی او قطعاً ثمربخش خواهد بود اما تاکید بر یک نقش خاص، کودک را به نوع خاصی از روابط ترغیب خواهد کرد.

بعد اقتصادی از سوی دیگر به افزایش برنامه های آموزشی تمایل پیدا کرده است. در بسیاری از مهد های کودک استخرهای موقت تعبیه شده است که با دریافت ماهانه متوسط ۲۰ تا ۵۰ با هدف آموزش شنا و به طور عملی «آب بازی» و گذران وقت کودک در محیط استخر کودک انجام می شود. عدم رعایت موازین اخلاقی از رویه های معمول در این مراکز است. همچنان که در عکس شماره ۲ آمده است نوع پوشش زنانه و برگزای کلاس مختلط در این دوره ها به درونی کردن و نقش گرفتن این سبک در ذهن کودک ختم می شود.

مهدکودک های واقع در غرب و شمال تهران بیشتر توجه خود را به برقراری ارتباط، موسیقی و حرکات موزون، سرگرمی و آموزش زبان های خارجی متمرکز نموده است.

در برخی مهدکودک های غرب تهران، کودکان دختر با الگوبرداری از مانکن های غربی و تقلید از نوع راه رفتن و رقص های آنان به مراسم سرگرمی در مجالس و مهدها در آمده اند. آشنایی با لوازم آرایش و داشتن اقلامی از آنان به طور شخصی از سوی خانواده برای کودک به زنانه کردن دنیای کودکان دامن می زند.

بررسی در برنامه و اهداف آموزشی سایر کشورها نشان دهنده این

مطلب است که آنان در مهدکودک‌ها و مراکز پیش دبستانی بیشتر به توانمندسازی و تلاش برای مهارت‌آموزی برای موفقیت در سال‌های بعدی تحصیل تعلق دارد.

بر خلاف تأکیدات آموزشی و مذهبی در تربیت کودکان، عدم توجه بر کار اجرایی مهدکودک‌ها و تقلیل نظارت بر موارد بهداشتی و امکانات آموزشی و تفریحی موجود در مهدها، بازدهی به حداقل خود در حال نزول است. اهداف آموزشی از تاسیس مهدکودک در ایران به قرار ذیل است:

- ارتقای سلامت زیستی، روانی و اجتماعی کودکان
- ارتقای هشیاری اخلاقی و توجه به ارزش‌های دینی و مذهبی
- پرورش خلاقیت و شکوفایی استعدادهای کودکان در ابعاد مختلف
- آموزش مفاهیم اجتماعی نظیر تعاون، نوع دوستی، گذشت و ارزش‌های مطلوب زندگی
- کمک به اولیا در مراقبت، نگهداری و آموزش کودک
- آماده‌سازی کودک برای ورود به نظام تحصیلی رسمی

کشور

اهداف آموزشی مهدکودک‌ها و مراکز پیش دبستانی در فرانسه به قرار ذیل است:

- بیداری حواس و رشد عاطفی کودکان به ویژه کودکان متعلق به خانواده‌های کارگران و مهاجرین
- پیشگیری از افت تحصیلی کودکان طی سنوات آموزش پایه
- توسعه کلیه امکانات بالقوه کودک در جهت شکل‌پذیری شخصیت و فراهم‌سازی فرصت کسب موفقیت در تحصیل، اشتغال و زندگی وی
- رشد هوشی، حسی-حرکتی و ذهنی کودکان
- رشد ارتباطات غیرکلامی (بیدارسازی حس زیبایی‌شناسی و درک هنری) و کلامی (کیفیت کلام و تمرین زبان)
- آگاهی نسبت به زمان و مکان
- مشارکت در تشخیص نارسایی‌های حسی-حرکتی و ذهنی و فراهم‌سازی امکان درمان به موقع این قبیل نارسایی‌ها
- آموزش مهارت و تمرینات لازم در جهت مشارکت مثبت کودکان در زندگی اجتماعی

تفاوت آموزشی و نوع نگاه به سال‌های اولیه آموزشی کودک به وضوح در فرانسه و ایران قابل رویت است. اهداف آموزشی مهدکودک‌ها به دلیل آنکه زیر نظر نظام آموزش و پرورش کل قرار دارد شامل خلاقیت، درک زیباییها و پرورش احساس زیبایی‌شناسی، پرورش حواس به ویژه شنوایی و بینایی، دقت و تمرکز و کنجکاوی و جستجو گریمی شود، در صورتی که برنامه‌های اجرا شده تطابق چندانی با موارد ذکر شده ندارد.

-مهارت‌های شناخت رنگ، شکل، اندازه و جهت رویه تخریبی آموزشی مهد‌های کودک در ایران نه تنها به افزایش مهارت‌های فنی، ارتباطی و آموزشی منجر نمی‌شود بلکه در پیامک‌ها،

مذاکرات بین افراد، تعاملات مادران هنگام خروج از مهد مبنی بر این است که فرزندشان از پرتکاپو تر و پرتوقع تر شده است. در یوتیوپ بخش هایی از استعمال مواد مخدر توسط چند کودک ایرانی و تشویق خانواده نمایش داده می شود؛ در حالی که یکی از پربیننده ترین یوتیوپ های دیگر مربوط به پدری بود که با نشان دادن عکس روسای جمهور آمریکا از فرزندش می خواست که نام آنها را بگوید.

شیطنت و بازی در برنامه آموزشی فرانسه و بسیاری از کشورها به گونه ای است که وقت کودک تلف نشود و بیشتر به برنامه آموزشی توجه می شود. تربیت شهروند و مدیران فردای فرانسه، دولت فرانسه را مجبور به پرداخت هزینه های این آموزش کرده است (بودجه این مهد کودک ها را تماماً دولت می پردازد) چرا که در مهد کودک های فرانسه کودکان ۳ یا ۴ ساله بعنوان هم شهری فرانسوی شناخته می شوند، از ابتدا به آنان می فهمانند که آنها یک هم وطن هستند بنابراین معلمین با کودکان باید با احترام رفتار کنند و با آنها به زبان فرانسوی درست صحبت کنند تا آنها بعنوان یک هم وطن مسئول بزرگ شوند.

عدم کنترل بر رفتار و شیوه آموزشی مربیان مهد ها، از سویی باعث بی توجهی مضاعف به چگونگی آموزش و کیفیت آن شده است و از سویی نوع آرایش و پوشش این افراد، کودکان را در معرض مواجهه با مدهای رفتاری قرار می دهد.

به طور کل آسیب های موجود در برنامه آموزشی و اعتقادی مهد کودک و روستا مهد ها عبارت اند از:

۱. تغییر کاربری آموزشی به کاربری تفریحی
۲. عدم وجود برنامه مدون، قانونی و یکسان برای تمامی مهدها

۳. پرخاشگری در کودک

۴. بی اهمیت شدن نقش والدین و ناایمن شدن مادر برای کودک

۵. تقلیل آموزش دینی به یادگیری و حفظ آیاتی از قرآن

۶. عدم برانگیختگی فکری کودک

۷. عدم رعایت موازین اسلامی در روستا مهدها

۸. ترویج اصول غیر اخلاقی

بسیاری از خانواده نیز در انتخاب مهد کودک برای فرزندانشان به پاکیزگی محیط، برنامه های متنوع مهد، تغذیه، شهریه متناسب و . . . توجه دارند. خصوصی شدن مهد کودک ها و عدم نظارت بر برنامه آموزشی، عدم پیگیری والدین درباره آموزش صحیح به فرزندان، عدم تناسب با برنامه آموزشی دبستان به استحاله کارکرد و نقش مهدکودک در سال های اخیر منجر شده است. برخی از مهد کودک ها بازدیدهایی از مراکز مذهبی مانند مساجد، حسینیه ها و اماکن زیارتی برای آشنا سازی کودک با فضاهای مذهبی ترتیب می دهند. در گزارشی در رزومه مردم سالاری

که درباره روند آموزشی مهدکودک‌ها انجام گرفته بود یکی از مادران علت استافده از مهد کودک را برای فرزندش نبود کنترل و نظارت بر کادر آموزشی مهدها بیان کرده است: «تا جایی که بتوانم فرزندم را به مهد نمی فرستم. هر چند دانشمندان می گویند که مهد کودک برای آینده کودکان خوب است و آنها فعالیت گروهی را با رفتن به مهد کودک یاد می گیرند اما من وقتی با خودم سبک و سنگین می کنم می بینم که یاد گرفتن فعالیت گروهی مهم و خوب است اما، اینکه چه فعالیتی و چگونه فعالیتی را یاد می گیرند هم مهم است. من دوست دارم فرزندم فعالیت هایی را یاد بگیرد که این فعالیت ها معمولا در مهد ها یاد داده نمی شود.»

نرخ بهره مندی کودکان ایرانی از مهد کودک کمتر از ۲۰ درصد است و بیش از ۸۰ درصد کودکان ایرانی از مهد کودک محروم هستند. نرخ بهره مندی از مهد کودک به این معناست که کل جمعیت کودکانی که می توانند به مهد کودک سپرده شوند در نظر گرفته می شود و با دانستن اینکه سالانه چه تعدادی از این کودکان به مهد می روند نرخ تعیین می شود. بر این اساس و با توجه به اینکه نرخ رشد جمعیت در ایران در سال های اخیر به طور میانگین ۱/۵ درصد بوده است، تعداد کودکانی که می توانند به مهد کودک سپرده شوند بیش از ۵ میلیون است و استفاده تنها ۷۰۰ هزار نفر از آنها از مهد کودک نشان دهنده نرخ پایین بهره مندی کودکان ایرانی از مهد کودک است.

ترویج الگوهای غربی همانند باربی، بتمن، اسپایدر من، سیندرلا، جومونگ و . . . به مرگ قهرمان های ملی و مذهبی در ایران منجر شده است و کودکان حتی با آثار مهم و مشهور آشنایی در سطح بسیار پایین نیز ندارند.

عدم توجه به فرهنگ کتابخوانی، اختراع و ابداع، ورزش و فکر کردن به تزلزل افکار سازنده کودک منجر شده و در سال های بعد هزینه های سنگینی بر دوش خانواده و کشور قرار خواهد داد. عدم ناسازی با فرهنگ ایرانی، ورود نا به هنگام فرزندان به دنیای بزرگ سالان و آشنایی با مسائل سیاسی و فرهنگی و مسائل اجتماعی و در به هم ریختگی مرز کودک - بزرگسال به کاهش علاقه های ملی و قهرمانان ایران خواهد شد. در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ سرپرست معاونت اجتماعی و پیشگیری از آسیب های اجتماعی سازمان بهزیستی بر روند برنامه های آموزشی و اعتقادی مهد کودک ها نظارت خواهد کرد. ارائه یک مدل آموزشی و اعتقادی برای همه مهدکودک ها از برنامه های آتی بهزیستس به شمار می رود.

منابع

- روزنامه همشهری ۱۳۸۶/۸/۱۳ کد مطلب: ۳۵۷۹۲
- بحار الانوار، جلد ۶۱.
- دوران، ویل (۱۳۷۸) تاریخ تمدن : مشرق زمین، احمد آرام و دیگران (مترجم) تهران: .

- خدیوی زند، محمد مهدی (۱۳۴۵) اصول و مبانی آموزش و پرورش، تهران: زوار.
  - دستورالعمل تاسیس، اداره و انحلال انواع مهد کودک (۱۳۸۸) اداره کل روابط عمومی بهزیستی کشور.
  - «میرزا آقایی، حمید (۱۳۸۶)» تاثیر آموزش هنر بر خلاقیت کودکان» ماهنامه پژوهشی - خبری فرهنگستان هنر ایران ، شماره ۵، اسفند ۱۳۸۶
  - نهج البلاغه، ترجمه رضا آشتیانی، زیر نظر آیت الله مکارم شیرازی.
  - روزنامه مردمسالاری شماره: ۲۳۶۰ ، ۳/۲/۱۳۸۹
  - <http://kbeheshti.blogfa.com/post-۳۹.aspx>
  - <http://daneshnameh.roshd.ir/mavara/mavara-index.php>
  - <http://www.behzisti.ir/News/Show.aspx?id=۱۰۳۲۰>
  - http://fr.wikipedia.org/wiki/%C3%89cole_maternelle_en_France
  - <http://www.hamshahri.org/news-۳۵۷۹۲.aspx>
- منبع: دخت ایران**